

**ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ
для складання кандидатського іспиту з філософії**

1. Аксіологічний аспект державного права.
2. Аксіологічний аспект кримінально-процесуального права.
3. Аксіологічний аспект цивільно-процесуального права.
4. Антропокосмізм В. Вернадського, його світоглядна, методологічна та соціальна функції.
5. Біосфера і ноосфера. Глобальна екологічна проблема та можливості її розв'язання.
6. Вплив концепції Ф. Ніцше «воля до влади» на сучасну антропологію права.
7. Гармонія розуму і віри як філософська проблема (А.Августин, Ібн Рушд, Ф.Аквінський, Е.Жільсон).
8. Герменевтика як складова методології правових досліджень.
9. Глобалізаційні процеси як чинник розвитку сучасного українського права.
10. Гуманістичні тенденції розвитку сучасної філософії. Діалог філософських доктрин.
11. Два погляди на проблему гуманізму (М. Хайдеггер і Ж.-П. Сартр.).
12. Дискурс щодо справедливості у сучасній українській філософії права.
13. Диференціація та інтеграція науки. Методологічна єдність та різноманітність сучасної науки.
14. Діалектика як складова методології правових досліджень.
15. Духовність і проблеми духовного відродження України.
16. Еволюціоністська модель розвитку науки.
17. Еволюція розуміння несвідомого (від Фрейда до Юнга).
18. Екзегетика і символіка у філософії Г. Сковороди.
19. Екологічна свідомість у контексті суперечностей науково-технічного поступу.
20. Епістемологічний анархізм П. Фейєрабенда.
21. Європейське право як соціокультурний феномен.

22. Загальнолюдське і національне: діалектика взаємозв'язку.
23. Загальнолюдські стандарти прав людини як складова природного права.
24. Загальнолюдські стандарти прав людини: антропологічний вимір.
25. Законність як правова цінність.
26. Звичаєве право як складова природного права.
27. Значення філософії історії для історичного розвитку права.
28. Ідея активної еволюції у філософії російського космізму.
29. Історичні можливості як єдність об'єктивних і суб'єктивних умов.
30. Класичний, некласичний та постнекласичний етапи розвитку науки.
31. Концепція "соціальної реальності" як єдності людини і суспільства.
32. Концепція еволюційного розвитку суспільства.
33. Концепція історико-гуманітарного знання в герменевтичній філософії Х.Г. Гадамера.
34. Концепція парадигмального розвитку науки Т. Куна.
35. Концепція розвитку науки К. Поппера.
36. Кордоцентризм української філософії XVIII–XIX ст.
37. Логічний аспект юридичної термінології.
38. Людиномірність кримінального права.
39. Людиномірність цивільного права.
40. Мета покарання як філософсько-правова проблема.
41. Методологічна функція соціальної філософії.
42. Методологія конвенціоналізму.
43. Наука Нового часу, її місце та роль в світогляді епохи.
44. Наука як система знань, соціальний інститут та форма суспільної свідомості.
45. Наукова картина світу та її еволюція.
46. Національна свідомість, її генеза, структура і функції в суспільному розвитку.
47. Нація та сучасні проблеми націотворення.

48. Неопозитивістська модель розвитку науки.
49. Нетотожність права і закону як філософсько-правова проблема.
50. Новації і традиції в розвитку права.
51. Основні концепції обґрунтування у логіці та філософії права.
52. Основні принципи юридичної прaxeології.
53. Основні форми позанаукового пізнання.
54. Особливості історичного розвитку права.
55. Особливості розмежування науки та псевдонауки в філософії постпозитивізму.
56. Особливості стилю мислення в сучасній науці.
57. Особливості структури правової реальності сучасної України.
58. Повага до права як цінність громадянського суспільства.
59. Покарання та його соціальний зміст.
60. Поняття «життєвого світу» у Е. Гуссерля та в комунікативній філософії К.О. Апеля, Ю. Хабермаса, В. Хьосле.
61. Поняття «історичної ситуації» в філософії історії К. Ясперса.
62. Поняття сутності. Співвідношення раціонального і чуттєвого в пізнанні.
63. Поняття цивілізації та цивілізаційного підходу до розвитку суспільства.
64. Пояснення і розуміння як філософська проблема.
65. Право у просторовому і темпоральному вимірах.
66. Право як об'єкт дослідження герменевтики.
67. Правове знання як система, його особливості і структура.
68. Правовий порядок як цінність.
69. Прагматизм Ч.С. Пірса та В. Джемса.
70. Принцип історизму в соціальному і правовому пізнанні.
71. Принципи права як чинник інтеграції права України.
72. Проблема людини в українській філософії: ретроспективний аналіз.
73. Проблема людиноцентризму в сучасній філософії.

74. Проблема нескінченності в філософії Відродження (Микола Кузанський, Микола Коперник, Джордано Бруно).
75. Проблема об'єктивності та відносності істини.
76. Проблема причинності. Різноманіття причинно-наслідкових зв'язків. Еволюціонізм у сучасній науці.
77. Проблема сенсу життя в сучасній філософії.
78. Проблема сенсу історії.
79. Проблема субстанції в сучасній філософії та методології науки.
80. Проблема суспільного прогресу в творчості І. Франка.
81. Проблеми філософії права у працях Б. Кістяківського.
82. Проблеми філософії права у працях П. Юркевича.
83. Розвиток права і цивілізація.
84. Російська філософська думка XIX-XX ст. про взаємовплив релігії, моралі та права.
85. Рушійні сили та суб'єкти історії.
86. Світова та українська філософія: діалог чи монолог.
87. Світоглядні засади наукової революції XVI-XVII століть.
88. Свобода віросповідання як одне з природних прав людини.
89. Свобода і відповідальність особи в філософії екзистенціалізму.
90. Своєрідність ігрової концепції культури І. Хейзинги.
91. Семіотика як наука про символічно-знакову природу світу.
92. Синергетика як методологія наукового пізнання.
93. Синергетика як складова методології правових досліджень.
94. Систематизація законодавства як гносеологічний процес.
95. Сміх як соціокультурний феномен.
96. Соціальний прогрес і свобода. Критерії прогресу.
97. Соціальний та правовий порядок: проблема співвідношення.
98. Соціокультурні чинники розвитку права.
99. Специфіка соціального пізнання.
100. Співвідношення культури та цивілізації в філософії О. Шпенглера.

101. Співвідношення філософських, загальнонаукових та спеціальних юридичних методів дослідження правових проблем
102. Структура суспільства та основні типи соціальних спільностей.
103. Структуралізм як методологія гуманітарного пізнання.
104. Суб'єктивний фактор як творча сила історії.
105. Суспільно-правовий ідеал як джерело суспільного прогресу.
106. Сутність концепції етногенезу Л. Гумільова.
107. Сучасні концепції суспільства та методологія права.
108. Сучасні концепції філософської методології науки.
109. Українська національна ідея та напрями її розробки в українській філософії XIX–XX ст.
110. Українська національна ментальність та її відображення у філософії.
111. Український національний менталітет як чинник розвитку права України.
112. Феноменологія як складова методології правових досліджень.
113. Філософія гри (І. Хейзінга, Т.А. Кривко-Апінян, Х. Ортега-і-Гассет).
114. Філософія права і політика в сучасну епоху: проблема взаєморозвитку.
115. Філософія української національної ідеї: історія розвитку.
116. Філософський аналіз світоглядних джерел європейського права.
117. Філософський аспект нормативності права.
118. Філософський постмодернізм: філософські ідеї та їх оцінка.
119. Філософські засади громадянського суспільства та особливості їх застосування в сучасному правознавстві.
120. Філософські проблеми взаємодії влади і громадянського суспільства.
121. Філософсько-правовий аспект теорії поділу влад.
122. Філософсько-правові погляди П. Новгородцева.
123. Футурологія і можливе майбутнє людства.
124. Цілепокладання як спосіб людської життєдіяльності.
125. Ціннісний підхід до права в контексті сучасної правничої методології.